

# صداهای آسمانی

آشنایی با زندگی قاریان مصری

بر اساس تاریخ تولد قاریان قرآن

«معرفی ۵۰ قاری برجسته مصری»

۱۸۴۷ - ۱۹۲۹

www.ketab.ir

غلامحسن عباسی



## (آشنایی با زندگی قاریان مصری)

• نام کتاب : صداهای آسمانی (آشنایی با زندگی قاریان مصری)

• مولف : غلامحسین عباسی

• ناشر: انتشارات دهسرا (ناشر بزرگ‌زیده‌ی ۷۹، ۸۵، ۸۶، ۹۰، ۹۲، ۹۳، ۹۶ و ۹۸)

• دفتر مرکزی و نمایشگاه: رشت، خ لاکانی، ابتدای خ هفده شهریور

• تلفن: ۰۱۳-۳۳۲۴۰۵۵-۳۳۲۶۰۵۵-۳۳۲۳۰۹۷۱ فکس: ۰۱۳-۳۳۲۴۱۹۷۱

• حروفچینی و صفحه آرایی : انتشارات دهسرا

• طرح جلد : کانون تبلیغاتی دهسرا [www.DEHSARA.com](http://www.DEHSARA.com)

• نوبت چاپ، تاریخ انتشار : چاپ اول، سال ۱۴۰۱

• شمارگان : ۱،۰۰۰ جلد

• تعداد صفحات، قطع : ۴۶۴ صفحه، رحلی

• لیتوگرافی، چاپ و صحافی : لیتوگرافی همراهان، چاپ توکل

• شماره استاندارد بین المللی کتاب : ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۷-۶۱۸-۹

• قیمت در سراسر کشور : ۴۰۰،۰۰۰ تومان \$90 USD (Outside of Iran)

[www.DEHSARA.com](http://www.DEHSARA.com)

کلیه‌ی حقوق قانونی و شرعی برای مؤلف و ناشر محفوظ می‌باشد و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی، حق تکثیر تمام یا قسمتی از این اثر را نداشته و متخلفان تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

## فهرست

|     |                                  |
|-----|----------------------------------|
| ۷   | پیشگفتار .....                   |
| ۹   | شیخ یوسف خفاجی المنیلاوی .....   |
| ۱۵  | شیخ احمد ندا عبدالسلام .....     |
| ۲۱  | شیخ علی محمود .....              |
| ۳۱  | شیخ محمد محمود رفعت .....        |
| ۴۴  | شیخ محمد عکاشه .....             |
| ۴۹  | شیخ ابراهیم أفران .....          |
| ۵۳  | شیخ منصور بدار .....             |
| ۵۸  | شیخ محمد الضیفی .....            |
| ۶۵  | شیخ عبدالفتاح الشّعشاعی .....    |
| ۷۳  | شیخ محمد عبدالفتاح السعودی ..... |
| ۷۶  | شیخ صدیق سید نایب المیناوی ..... |
| ۸۱  | شیخ محمد سلامه .....             |
| ۸۴  | شیخ طه أفسنی .....               |
| ۹۲  | شیخ عامر سیّد عثمان .....        |
| ۹۹  | شیخ زکی محمد شرف .....           |
| ۱۰۱ | شیخ علی حُزین محمد عطیه .....    |
| ۱۰۳ | شیخ احمد سلیمان السعدنی .....    |
| ۱۰۸ | شیخ عبدالرحمن الدّروی .....      |
| ۱۱۹ | شیخ عبدالعظیم زاهر .....         |
| ۱۲۸ | شیخ مصطفی اسماعیل .....          |
| ۱۴۵ | شیخ عبدالسمیع بیومی .....        |
| ۱۴۹ | شیخ محمد الفیومی .....           |
| ۱۵۴ | شیخ منصور شامی الدّمهوری .....   |
| ۱۶۱ | شیخ احمد فرید السّندیونی .....   |
| ۱۶۷ | شیخ محمد ساعی نصر الجرزاوی ..... |
| ۱۷۲ | شیخ محمود احمد عبدالجکم .....    |
| ۱۸۰ | شیخ محمود خلیل الخُصری .....     |

|     |       |                             |
|-----|-------|-----------------------------|
| ١٩٤ | ..... | شيخ هاشم محمد هيبه          |
| ٢٠١ | ..... | شيخ محمد صديق المنشاوى      |
| ٢١٦ | ..... | شيخ سيد محمد التقشبندى      |
| ٢٣٤ | ..... | شيخ نصرالدين طوبار          |
| ٢٤٧ | ..... | شيخ عبدالعزيز حربى          |
| ٢٥٧ | ..... | شيخ ابراهيم المنصورى        |
| ٢٦٣ | ..... | شيخ شيخ كامل يوسف البهيمى   |
| ٢٨١ | ..... | شيخ عبده عبدالرازى          |
| ٢٨٨ | ..... | شيخ محمد الطوخى             |
| ٢٩٨ | ..... | شيخ عبدالشميع محمد على عيسى |
| ٣٠٣ | ..... | شيخ ابوالعينين شعيشع        |
| ٣٢٠ | ..... | شيخ سيد محمد حسن النادى     |
| ٣٢٦ | ..... | شيخ عبدالعزيز البر جينى     |
| ٣٣٠ | ..... | شيخ محمود على البنا         |
| ٣٥٣ | ..... | شيخ على حجاج السويسى        |
| ٣٦٠ | ..... | شيخ عبدالعزيز على فرج       |
| ٣٦٤ | ..... | شيخ محمود محمد رمضان        |
| ٣٧٤ | ..... | شيخ فؤاد اسماعيل العروسى    |
| ٣٧٩ | ..... | شيخ عبدالباسط محمد عبدالضمد |
| ٤٠٥ | ..... | شيخ السعيد عبدالضمد الزناتى |
| ٤١٥ | ..... | شيخ احمد محمد عامر          |
| ٤٣٣ | ..... | شيخ محمد عبدالعزيز حضان     |
| ٤٤٥ | ..... | شيخ حمدى محمود زامل         |
| ٤٥٩ | ..... | فهرست منابع                 |

## پیشگفتار

در آغاز سخن باید خداوند بزرگ را شاکر باشیم که با ظهور انقلاب اسلامی ایران به رهبری رهبر کبیر انقلاب « حضرت آیت الله العظمی، امام خمینی رضوان الله تعالی علیه »، فضایی قرآنی در کشور عزیزمان ایران به وجود آمد که با قبل از انقلاب، قابل مقایسه نیست و نخواهد بود و به لطف الهی این فضا در زمان رهبری، رهبر فرزانه انقلاب، « حضرت آیت الله العظمی خامنه ای مدّ ظله العالی »، چنان به سرعت پیش رفت، که در هر کوی و برزنی این کشور مقدس، بانگ دلنشین قرآن کریم به گوش می رسد و جلسات و محافل قرآنی، روز به روز بیشتر و پربارتر از گذشته دایر می گردد و این کار بسیار عظیم، جای بسی تقدیر و تشکر دارد. تقدیر و تشکر، در درجه اول از مقام معظم رهبری که آغازگر این نهضت قرآنی بودند، تا بزرگان قرآنی کشور، که آستین همت را بالا زدند و در پیشرفت این امر بسیار مهم، گامهای بسیار ارزشمندی برداشتند. خداوند بزرگ همه آن کسانی را که به هر شکلی در این نهضت عظیم قرآنی نقشی داشتند، به صورت ویژه، مشمول عنایت و رحمت خاصه خود بفرماید. انشاء الله. خداوند بزرگ را سپاسگزارم که این توفیق را به این بنده حقیر عنایت نمود تا بتوانم گوشه هایی هر چند کوچک از زندگی مردان بزرگی را که هر یک نقش به سزایی در ایجاد انس و ألفیت مسلمانان با کتاب آسمانی، قرآن کریم را داشتند، جمع آوری نمایم. مردانی که در زمان خود، صاحب صدایی ملکوتی بودند و خیل عظیمی از مشتاقان کلام الهی را با صدای گیرایشان، به سوی قرآن کریم می کشاندند. مردانی که بعضاً در مظلومیت، جان به جان آفرین تسلیم نمودند. بعضی از آنان حتی برای نسل کنونی شناخته شده نیستند، در حالی که، دارای صدای بسیار قوی و رسا و زیبایی بودند که مردم برای شنیدن صدای زیبایشان، با اشتیاق تمام، ساعتها تا پاسی از شب، در کنارشان بیدار می ماندند و کلام الهی را که به زیبایی تمام به وسیله آن بزرگان، قرائت می شد، می شنیدند و سراپای وجودشان سرشار از لذت می شد و هر کجا که سخن از برپایی مجالس و محافلی با حضور آن قاریان برجسته بود، خیل جمعیت، روانه آنجا می شدند، تا بخشی از ساعت گرانقدر زندگی شان را با شنیدن آیات قرآن کریم و با یاد خداوند بزرگ سپری نمایند. ولی امروزه کمتر نامی از آن یگانه های دورانیشان، مشاهده می شود. مردان بزرگی همچون « شیخ محمد رفعت »، « شیخ علی محمود »، « شیخ محمد الّصفی »، « شیخ محمد سلامه »، « شیخ حسن الّنادی »، « شیخ عبده عبدالراضی »، « شیخ هاشم هیبه » و دهها نام زیبای دیگر. هدف از تهیه این مجموعه با ارزش، آشنایی با سیره و زندگی آن مردان بزرگ و گمنام است، و در این مسیر، چندین سال به طول انجامید تا مطالبی مستند، جمع آوری شود. نخستین بار با برنامه « أصوات من السماء » است، « صداهایی از آسمان »، که از تلویزیون کشور مصر پخش می شد و در آن به شرح زندگی قاریان بزرگ مصری می پرداخت، آشنا شدم و تصمیم به تهیه این مجموعه با ارزش گرفتم. در آغاز برای ترجمه گفتار فیلم هایی که از تلویزیون مصر گرفته بودم، از برادر بزرگوارم، جناب آقای سید حسن عطیفه، که به زبان عربی مصری آشنایی کافی داشتند، کمک گرفتم و در همین جا بر خود لازم می دانم که از زحمات آن عزیز بزرگوار، تشکر و قدردانی نمایم که برای ترجمه چندین قسمت برنامه « أصوات من السماء »، مُتحمّل سختی فراوانی شدند. بخش دیگری را با مراجعه به فرهنگهای لغت مصری و نرم افزارهای ترجمه متون عربی به فارسی موجود، ترجمه کردم و بخش دیگری را، با مراجعه به سایت های معتبر مصری و غیر مصری و بعضاً از سایت های فارسی، استفاده نمودم. از سایت ارزشمند خبرگزاری قرآنی ایران، ایکنما هم مطالب ارزشمندی را انتخاب و در این مجموعه ارزشمند قرار دادم. منابعی را که از آنها برای تهیه این مجموعه بهره گیری نمودم، در آخر کتاب، آورده شده است. از آن جایی که تعداد قاریان خوش آلفان دارای سبک و سیاق مخصوص، بحمد الله زیاد بوده، تصمیم بر آن گرفتم که در حال حاضر بخشی از آنچه را که به صورت کامل آماده گردیده، عرضه نمایم تا به فضل الهی در مجلد های بعدی، سیره و زندگی قاریان بزرگ دیگری را معرفی نمایم. قاریان بزرگی که نقش بسیار مهمی در پیشرفت قاریان عزیز کشورمان داشتند، مانند « شیخ شحات محمد انور »،

«شیخ سید متولی عبدالعال»، «شیخ احمد محمد بسیونی»، «شیخ محمود صدیق المنشاوی»، «شیخ شعبان عبدالعزیز صیاد»، «شیخ محمد آلیشی»، «شیخ عبدالفتاح الطاروطی» و قاریان بزرگ دیگری که به کشور عزیزمان سفر کرده و با قرائت های زیبایشان، تحوّل در بین مجالس و محافل قرآنی کشور عزیزمان به وجود آوردند. این مجموعه بر اساس تاریخ تولّد قاریان، آماده شده است و اگر در این میان بعضی از قاریان گمنام از قلم افتاده اند به دلیل نبود اطلاعات کافی از آن بزرگان بوده که انشاء الله در صورت تهیه اطلاعات کافی، در مجلد های آینده خواهد آمد. لازم می دانم این مطلب را نیز یاد آوری نمایم که این مجموعه تنها بازگویی بخشی از زندگی آن قاریان بزرگ است و قدر مسلم گردآوری بخش اعظم زندگی قاریان، مستلزم صرف وقت بسیار و ارتباط با بستگان و نزدیکان آن بزرگواران می باشد که برای این حقیر میسر نبود. ولی با تهیه فیلم های فراوانی که از آن مردان بزرگ صورت گرفته و موجود است، امیدوارم به فضل الهی، در آینده مطالب منحصر به فرد هر قاری، در قالب کتاب هایی مجزا، منتشر شود تا زوایای ارزشمند دیگری از زندگی آن مردان قرآنی بازگو گردد. در این مجموعه، با زندگی ۵۰ قاری برجسته مصری که از نسل اول قاریان هستند، آشنا می شویم و به لطف خداوند سبحان، در جلد دوم کتاب، زندگی نسل های دوم و سوم قاریان مصری آورده خواهد شد. بر خود لازم می دانم از بازماندگان قاریانی که نام شریفشان در این کتاب آمده، به دلیل این که نتوانستم همه زوایای زندگی شان را بیاورم، عذر خواهی نمایم و نیز از دوستانی که به هر شکلی این حقیر را در راستای رسیدن به این هدف ارزشمند، یاری نمودند، تشکر و قدردانی نمایم. خصوصاً از برادر بزرگوارم جناب آقای مهندس راسخ نژاد، مدیرکل سابق آموزش و پرورش استان گیلان، آن مرد خوشنامی که عمر نازنینش را به بهترین شکل ممکن در جهت تربیت فرزندان این استان صرف نمود و اولین جرعه را با تایید و تشویق اینجانب، ایجاد کرد، کمال تقدیر و تشکر را بنمایم و همچنین از استاد گرانقدرم جناب آقای غلامحسین بامروت که اولین بار خواندن صحیح قرآن کریم را به من آموخت، تقدیر و تشکر فراوان نمایم. و نیز از بزرگانی که در زندگی اینجانب تأثیر بسزایی داشتند و اکنون در جوار حق تعالی آرمیده اند یادآوری نموده، و از خداوند سبحان برای روح لطیفشان طلب آمرزش نمایم. بزرگانی همانند مرحوم حاج محمدرضا راسخی، جناب استاد مسعود دهسرای، جناب استاد جواد پیرایه و نیز از دایی عزیزم جناب آقای محمدرضا رستمی که همواره الگوی بسیار خوب و ارزشمندی برایم بوده اند تقدیر و تشکر نمایم و نیز از دوست بسیار عزیزم که همچون برادری مهربان همیشه کمک حالم بوده اند جناب آقای مهیار خاکپور قدردانی نموده و از تمامی دوستان عزیزم که همواره مرا در کارهای قرآنی ام تشویق و ترغیب نمودند سپاسگزاری و قدردانی می نمایم. انتشار این مجموعه ارزشمند را که حاصل چندین سال زحمت فراوان است، با افتخار به انتشارات «دهسرا» که بنیان گذار آن «مرحوم اکبر دهسرا»ی عزیز که از مردان بزرگ روزگاران بود، و عمری را در جهت پیشبرد فرهنگ کشورمان صادقانه تلاش کرد و همواره از خود، در هر کجا نام نیک بر جا نهاد، و این حقیر افتخار دوستی با ایشان را داشتم، سپردم و در همین جا از راهنمایی خالصانه فرزند برومندش، جناب آقای «آرمان دهسرا»، که با رهنمودهای ارزنده شان، این حقیر را جهت تکمیل این مجموعه ی با ارزش راهنمایی نمودند، کمال تقدیر و تشکر دارم. از همه دوستان و علاقمندان به کلام الهی که این کتاب را مطالعه می نمایند، استدعا دارم در صورت مشاهده نواقص و کمبودها، به هر شکل ممکن اطلاع رسانی نموده تا انشاء الله در رفع آنها، اقدام لازم بعمل آید. خداوند بزرگ همه کسانی را که در راهنمایی ما، برای حرکت در مسیر قرآنی، نقش داشته اند، به لطف و کرمش، مشمول رحمت و محبت خویش فرماید. در پایان از خداوند بزرگ تمنا دارم، ثواب این اثر ارزشمند را به ارواح مطهر پیامبر عظیم الشان اسلام و خاندان گرامی شان و روح لطیف پدر و مادر عزیزم، عنایت فرمایند. انشاء الله.

غلامحسین عباسی

آبان ماه سال ۱۴۰۰ شمسی